

UCHWAŁA NR ..../..../2016
RADY MIASTA PODKOWA LEŚNA
z dnia .....

w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w mieście Podkowa Leśna na 2017 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016, poz. 224 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na 2017 rok w mieście Podkowa Leśna w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Podkowa Leśna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca prawny
/-/
Daniela Tomczak

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w mieście Podkowa Leśna na 2017 rok

I. Wstęp

Spośród różnych problemów społecznych te związane z alkoholizmem, narkomanią, środkami psychoaktywnymi i przemocą są jednym z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to z kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby uzależnione, ale i całe społeczeństwo. Nadużywanie alkoholu i zażywanie narkotyków powoduje wiele szkód społecznych takich jak: zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków należą do zadań własnych gminy. Zadanie to realizowane jest poprzez coroczny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i program przeciwdziałania narkomanii.

Realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii powinna przyczyniać się do ograniczania dostępności i spożycia napojów alkoholowych, zażywania substancji psychoaktywnych, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

Alkoholizm, czy narkomania to choroby, które rozwijają się niepostrzeżenie latami. Nadużywanie substancji psychoaktywnych ma szczególne znaczenie z powodu istotnego wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne, a konsekwencje ich nadużywania dotyczą nie tylko zażywających szkodliwie, czy uzależnionych, ale także całej populacji.

II. Podstawa prawna gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Samorządy lokalne otrzymały stosowne kompetencje oraz środki finansowe, niezbędne do realizacji działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Gmina ma za zadanie podejmować działania minimalizujące i zapobiegające alkoholizmowi i narkomanii w stosunku do społeczności lokalnej.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych, a co za tym idzie uchwalenie przez Radę Miasta Podkowa Leśna niniejszego programu wynika odpowiednio z:

- art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W celu efektywnej realizacji działań ukierunkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień, opracowywany jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w mieście Podkowa Leśna na 2016 rok.

Pod kątem merytorycznym Program jest tożsamy z założeniami Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016 – 2020, Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016, wytycznymi zawartymi w rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2017 r. Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Diagnoza problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych na terenie Miasta Podkowa Leśna

W Podkowie Leśnej w 2012 r. została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców miasta. W badaniu wzięły udział 102 osoby. Oceniając ważność problemów społecznych przez mieszkańców, alkoholizm został usytuowany na trzecim miejscu, natomiast narkomania na siódmym z pośród dziesięciu różnych problemów społecznych.

Wysoka pozycja zjawiska alkoholizmu jednoznacznie wskazuje priorytetowy kierunek działań, jakie powinien podejmować samorząd w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W badaniach poruszono również poziom wiedzy i stosunek do alkoholu, występowanie w środowisku lokalnym zagrożeń (bójki, wandalizm) związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu, czy respondenci widzą jakieś zmiany związane z alkoholem na przestrzeni ostatnich 10 lat oraz, czy posiadają wiedzę o działaniach władz związanych z tym zagadnieniem. Jak już wcześniej wspomniano problem nadużywania alkoholu jest wymieniany jako jeden z najważniejszych problemów społecznych przez mieszkańców Podkowy Leśnej. 71% respondentów wskazywała na specyfikę alkoholu i postulowała za jego ograniczeniem. 52% respondentów zauważyła, że spożycie alkoholu w środowisku lokalnym wzrosło na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest bardzo poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Przyznali się do tego uczniowie szkół w Podkowie Leśnej: 26,6% uczniów szkół podstawowych, 56,1% gimnazjalistów oraz 100% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Ponadto 1,3% uczniów szkół podstawowych, 8,1% gimnazjalistów oraz 83,3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przynajmniej raz w życiu upiło się, tracąc kontrolę nad własnym zachowaniem. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież coraz częściej wskazują na picie okazjonalne lub presję rówieśników, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.

Badania wykazały, że stosunkowo dużo młodych mieszkańców Podkowy Leśnej ma kontakt z tytoniem oraz narkotykami. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznało się 6,3% uczniów szkół podstawowych, 27,6% gimnazjalistów oraz 72,2% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wyniki badań wskazują na wyższy od ogólnopolskiego odsetek młodych osób sięgających po substancje odurzające. Najwyższy odsetek młodych osób, które zażywają narkotyki wystąpił w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych, co potwierdziło 44,4%.

Badania pokazują, że należy zwrócić uwagę na fakt, że rodzice często nie zauważają tego, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu i narkotyków. Uzyskane wyniki powinny zaalarmować rodziców i opiekunów, aby poświęcali swoim dzieciom więcej uwagi i nie zapominali o odpowiedzialności jaką za nie ponoszą.

Dopalacze cieszą się największą popularnością wśród starszych uczniów – 3% gimnazjalistów oraz 5,9% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznało się do zażywania ich, a 8,2% gimnazjalistów oraz 5,9% uczniów szkół ponadgimnazjalnych zażyłoby dopalacze, gdyby miało do tego okazję. Działania profilaktyczne oraz informacje o szkodliwym wpływie dopalaczy na funkcjonowanie organizmu powinny być kierowane przede wszystkim do starszych uczniów.

Problemem środowiskowym jest również przemoc. 24% dorosłych ankietowanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej, 31,3% badanych zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy psychicznej. Ponadto 20,8% respondentów zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców czy opiekunów.

IV. Realizatorzy Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Zgodnie z art. 4¹ ust 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej.

W realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii włącza się wielu specjalistów i instytucji działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

W realizację Programu będą zaangażowani:

- szkoły znajdującymi się na terenie miasta Podkowa Leśna,
- Posterunek Policji w Podkowie Leśnej,
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia w Grodzisku Mazowieckim,
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współzależnienia w Pruszkowie,
- Mazowieckie Specjalistycznym Centrum Zdrowia w Pruszkowie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej.

V. Cele i zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w Podkowie Leśnej

1. Cele:

- 1) Przeciwdziałanie problemom alkoholowym i narkomanii m.in. poprzez wzrost wiedzy, świadomości mieszkańców i uczniów szkół znajdujących się na terenie miasta z zakresu problematyki uzależnień, zachowań ryzykownych, przemocy, asertywności, komunikacji, relacji itp.
- 2) Podniesienie kompetencji osób zajmujących się tematyką uzależnień, przemocy oraz profilaktyką na terenie gminy.
- 3) Zapewnienie specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych i ich rodzinom, osobom doświadczającym przemocy i ich rodzinom, pomoc rodzicom w procesie wychowawczym.

Odbiorcami programu będą mieszkańcy miasta Podkowa Leśna.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom

ZADANIE 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Działania:

1. Prowadzenie działań rehabilitacyjnych i dalszego zdrowienia dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.
2. Organizacja spotkań integracyjnych, umożliwienie udziału w ogólnopolskich spotkaniach trzeźwościowych osób uzależnionych z terenu miasta.
3. Organizowanie poradnictwa specjalistycznego dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do osób uzależnionych o możliwościach uzyskania wsparcia na terenie miasta i w najbliższej położonych specjalistycznych placówkach, poprzez zamieszczanie informacji na stronach Urzędu Miasta Podkowa Leśna, Ośrodka Pomocy Społecznej, Biuletynie Miasta Podkowa Leśna, lokalnych mediach.
5. Prowadzenie działań motywacyjnych do podjęcia leczenia odwykowego i utrzymania abstynencji dla osób uzależnionych.

ZADANIE 2

Udzielanie osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Działania:

1. Organizowanie i finansowanie przedsięwzięć i działań związanych ze świadczeniem specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych, współuzależnienia, DDA oraz przemocy w rodzinie.
2. Finansowanie i dofinansowanie spotkań integracyjnych dla społeczności lokalnej z rodzin zagrożonych uzależnieniami, uzależnionych, dotkniętych przemocą.
3. Prenumerata i zakup czasopism, literatury o tematyce dotyczącej uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Działania:

1. Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach mieszczących się na terenie miasta
2. Organizowanie i pokrywanie kosztów działań promujących wśród dzieci i młodzieży modę na życie wolne od uzależnień, przemocy i agresji.
3. Organizacja i dofinansowanie wycieczki letniej i zimowej z programami profilaktycznymi, wyjazdów z programem profilaktycznym.
4. Organizowanie i finansowanie szkoleń uprawniających nauczycieli do realizacji w szkołach rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych, innych uzależnień, przemocy, agresji, poprawnej komunikacji, relacji, emocji...
5. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez organizowanie i finansowanie warsztatów umiejętności wychowawczych, wywiadówek z zakresu profilaktyki uzależnień i działań które mają na celu wzmacnianie kompetencji rodziców.
6. Zakup i dystrybucja materiałów związanych z tematyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów uzależnień, przemocy.
7. Opracowanie, wydawanie i dystrybucja materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy w przypadku występowania problemu alkoholowego, narkomanii i przemocy domowej na terenie gminy i w najbliższej okolicy.

ZADANIE 4

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Działania:

1. Udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym poprzez wsparcie edukacyjne i materialne podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych oraz zapobiegania przemocy domowej.
2. Włączanie organizacji pozarządowych w wykonywanie zadań wynikających z realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii - zlecenie w trybie konkursu lub pozakonkursowym organizacjom pozarządowym wycieczki letniej i zimowej dla dzieci z terenu Podkowy Leśnej (w szczególności pochodzących z rodzin w których ma miejsce przemoc i uzależnienie od substancji psychoaktywnych).
3. Dofinansowanie działań integracyjnych dla środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i ich rodzin, organizowanie działań rehabilitacyjnych do dalszego zdrowienia,

motywujących do podjęcia terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwościowych.

4. Współpraca z Posterunkiem Policji w Podkowie Leśnej mająca na celu zapobieganie naruszaniu porządku publicznego powodowanego przez nietrzeźwych, znajdujących się pod wpływem narkotyków.

ZADANIE 5

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości (...).

Działania:

1. Prowadzenie działań kontrolno – interwencyjnych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Posterunek Policji w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu nietrzeźwym, nieletnim i pod zastaw poprzez m. in. organizację szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących obrotu napojami alkoholowymi.

ZADANIE 6

Podnoszenie kompetencji grup zawodowych pracujących z rodziną na rzecz rodziny, w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy.

Działania:

1. Podnoszenie kompetencji osób wchodzących w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez pokrywanie kosztów szkoleń i zwrot kosztów delegacji.
2. Podnoszenie kompetencji pracowników z instytucji znajdujących się na terenie Podkowie Leśnej i zobowiązanych do pomocy osobom uzależnionym i doświadczającym przemocy, osób realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez organizowanie szkoleń i informowanie o odbywających się szkoleniach.
3. Dofinansowanie i finansowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej placówek oświatowych m.in. z tematyki uzależnień, przemocy, pracy z dziećmi z rodzin uzależnionych, zespołu FAS, szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji w szkołach rekomendowanych programów profilaktycznych.

VI. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powoływana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta. W szczególności inicjuje ona działania w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma swoją siedzibę w Ośrodku Pomocy Społecznej w Podkowie Leśnej przy ul. Błońskiej 46/48.

Komisja pełni dyżury w pełnym składzie, po 2 godziny zegarowe w każdym miesiącu. Każda osoba powołana w skład Komisji jest zobowiązana uczestniczyć we wszystkich dyżurach.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie. Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Rada Miasta Podkowa Leśna określa na 2016 r. wynagrodzenie za pracę w Komisji w wysokości miesięcznej brutto:

Przewodniczący – 250 zł, członkowie – 180 zł. Wynagrodzenie wypłacane będzie za każdy miesiąc z dołu na podstawie imiennych rachunków każdej osoby powołanej do składu Komisji.

VII. Przewidziane rezultaty

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

- 1) podniesienie świadomości dzieci i młodzieży szkolnej z zakresu uzależnień, przemocy, relacji, komunikacji, emocji itp.,
- 2) wzmocnienie umiejętności i kompetencji rodziców w procesie wychowawczym,
- 3) podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy i dotkniętym uzależnieniem,
- 4) podniesienie świadomości mieszkańców na temat uzależnienia i przemocy, w zakresie oferty pomocy osobom uzależnionym i dotkniętym przemocą w rodzinie oferowanej na terenie miasta Podkowa Leśna i w najbliższej okolicy,
- 5) zorganizowanie wycieczki dla dzieci i młodzieży z terenu miasta.

VIII. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w Podkowie Leśnej stanowią dochody pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2017 zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych z budżetu państwa.

IX. Postanowienia końcowe

Realizacja Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże program partycypuje w dobro mieszkańców gminy i w części poprawi sytuację społeczeństwa lokalnego w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy oraz p/działania tym zjawiskom.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w mieście Podkowa Leśna na 2017 rok

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w mieście Podkowa Leśna w 2017 roku, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały. Przedstawia zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program zawiera również działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W programie zostały wskazane źródła środków finansowych na realizację zadań, wynikających z gminnego programu - środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi.

*Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
w Podkowie Leśnej
/-/
Ewa Zalewska*